

קול מבשר

וואכענבלאטט ערשיינט יעדען דאנערשטאג.

Dritter Jahrgang No. 8	אין זייער ארט אלעין דאס מעדיען דעם אדואן פיר	יום ב' פרשת תשא
KOLOZSVAR, Márcz. 4 1901.	קהילות ויזשניץ לערער-בלאט בתיים (ט) ספרים רבנים	ארבעטען "KÖL NYASZER" KOLOZSVAR
Concours werden mit 10 kronen pr. Stelle berechnet, von welche je 8 kronen dem Cultusbeamtenfond zugeführt wird. Anzeigen werden mit 4 Heller pr. Wort berechnet.	אייגענטימער אונד פריאנטליכער- ליבער דעדאקטער: יצחק בן ציון וויזשניצער	פרייהאנטיגער האלבערהייט פיערס יעדען אייגענליכע טעמער
		6. rohen 3,50. 2. 20 Heller

כל הי' להקין ללמוד השחיטות זמן רב ולא בבית
חדשים כנהוג עד הנה. והנה הרב הגאון מחוסט
מתנגד לזה, כי הוא ירא אשר לא ידע במשפט
שוחטים בחייון זה -
מה בבידו מורה לנו כי איתנו הצדק וכל רב
מחויב לשמוע בסוף הגאונים העדוקים אשר פסקו
הוקרה לשוחטים ואסור להסג נפולמן וזהו הרב
מבעלי... מתנגדו ודורש ברבים, אין שוחטין אלא
במלוש, ואסור להיות השוחט מחובר - הדיו עוד לא
נרבה דבר, שם נעשה ונשמע הנה אלו נדרשו
והוגם אחריו -

אמנם שם כל בעת לחשים בארו על שאלתן
לומר, שלאן ואופן איך יבא הכח לכושרין כי יושב
גבות, לחזקן לדין את הרב אשר השייך וכו' -
(א) האופן היותר נאה ופרקן לזה הוא, כי יתי
בית דין שדחמשה קבוע לדין בענין השוחטים, ואנו
השוחטים למאות מהבני ומיקרי הקול מבשר, נבחר
לנו רב אשר בבית דין, ושאר השוחטים יבחרו להם
אחד או כל אחד ואחד יבחרו להם שנים מהסבט
אחת, ושנים האחרים יבחרו להם הקהילות והרבנים,
והאריבעת האלו יבחרו את החמישי, ולכל אלה לא
ישולם שום שכר אך ההוצאות כי לא נקפין בארץ
בפך - כי אם באנשי וישר שינוי בעי -

(ב) הבית דין הדין עליהם שים כל לפיכך
לכל עדת ישראל, כי על פי תורת משה ורבינו
ורב אשר כל שוחט קבוע פסקו כל עוד שום בית
לא יקטע בו, ואם המנה המנה על פי שם ששן
פסול, ושוחט או הקהל לא תנוה דעתו בפסק הרב
מרא דאתרא, ובענין הדברים אל הבית דין הזה, ואין
כה להקהל או להרב לחסור את השחט ממשמרתו,
לא למנוע שפירתו שם וסבב לואת הבית דין הזה -

פשרתי צדק - (ג)

תשובה שלימה

על דברי הרב ה"י משה טו
אמת בלי תקף ארבה, על בברו אין אנו רואה
שום דעה אשר הי' עשה לשוחטים אבל האירי
וישמעתי מוכות הרבה אשר להם עשה אמנם בבידו
מדיחני בשתי ימים לעת אין גבול, למען הארזאנאד
זאנאן, אשר ע"ד לו הי' ולא נכרא ולא כסיה אם
בדיאח וברא השם מואת, יין גם מואת הרבנים אך
טובת עינים ירושה זה הפין במאטוראנטען יין
גם חתנו מאטוראנט - חזן והפון במעמד הטובות
עבור גם בני עם הארץ הוא ומבקש רבנות, והשלישי
החסיד לא יחפזין בלא כלום אך אינוקרי יהי ויהי
כל הדבר בספק גדול עינתה, ואף אם יהי עוד מואת
בעולם ספק גדול הוא אם גם טובת השוחטים ידרש
שמה - הדיו לזה אין לנו תקנה, גם לא נספין
בשתיקה עד העת ההוא - מואת זה לא תהי עת
די השי' אשר נשאבו ונשרו עד הנה אהינו שואקים
ובטן לשבח ייבא, -

לכן הפעם אשלה ידו לא אחוס ולא אבהד עוד
אשר בלב בנים, לא אשא פני איש קין וגדול בנטותו
די, די לא אירא ס' יעשה לי אדם? לא ינהוני
להיות מני הדרשות בכליווענבורגים על זה לא אבכה,
לא יתנו לי לחיותי מעל סוכף פה? אף לואת לבי כל
תילת, לא יעזבוני חותי משנית אצל עשית עסקינען?
את כל אלה אביל בעזרי שמו -
וין גדול מכל אלה הקרבותי קרבו על מוכח
אחבת רעים עד הנה, ואחור ימיני לא דעבתה -
אולם גרעה לכבודו שם נענה וישמע הרב
בטה מתנגדים לנו, פי כבודו מנה האשית

טלית פאבריק טלית פאבריק

Marmorstein S.

Kolozsvár.

טלית פאבריק טלית פאבריק

בייא גוטע רעפערענצען אויך אויף צייט.

שמחת פורים ווינישע
אויף ווייזשניץ

100 שטיק 2 קראנען, יעדע ווייטערע
הונדערט שטיק 1'60 קראנען בייא

Weinstein Béni Kolozsvár

קאממענדע בלעטטער.
אלס שלוסס דעם חיבור בשרתי
צדק בעזאנדערס עררענענד אונד
אינטערעסאנט.

Feltes szerkesztő, lap és nyomda tulajdonos
Weinstein Béni Kolozsvárt.
Saját nyomása.

קינדמאכונג.
אין דיא פארטועטעניען דעם בשרתי צדק
קאממען ערסט דעמעכסט פאלגענד אינטע-
רעסאנטעסען שטרענגסטען עררענענדסטען
אונד אויך בעזחי ווירקענרסטען דאסען.
אינטערעסאנט פיר בעלי בתים נאך
טעהר אלס פיר שוחטים.

דאס חיבור בשרתי צדק.
ענטהאלטעט זעהר אינטערעסאנטע דאסען
אבער קהילות ושוחטים לעהרער מלמדים בחורים
סופרים אונד רבנים, ווירד אין דיעזעם בלאטטע אים
לייטענדען ארטיקעל פארטועטעניען ווייזע - אונד
אויך סעפאראט אין נור 500 עקסעמפלארע געדרוקט.
האלבעהרניע אבאנענטען אונד רבנים ווערדען
דיעזעם חיבור'ל ווענקן איינטאל אייד פערטיג זיי
וירד, גראטים צוגעשיקט בעקאממען.
פיר אבאנענטען ווערדען דיא ביזהער ערשיען.
נענענע נוממערן מיט 10 העללער פ'ר. נוממער בע-
רעכנעט.
דיא אדמ' דעם. קול מבשר

3) והי אם הקהל אי הרב לא ישמעו לקול אלה הרבנים ויסורו את השוחט ביד, וזמנו לדין ולא יעמדו או יעמדו ולא ישמעו זמן הבית דין את השוחט החדש אשר בא במקום הגדולה ויעברוהו או יאסורוהו באיסור עולם.

4) ואם כי יוכל להיות אשר לא במהרה ישמעו הקהל לאיסור דבות דין אשר יעבור את השיטה החדש, וישחקו למי, למועד מועדים ישפסק לפס ולא תהי תהם קורת רוח בשחיטתו עוד, כי שם ישוחט הנאסר לא יסור ממנו, או או כאשר יורה גם הוא טמקו מנוח לא יצא עוד —

5) והבית דין הזה יוכל להתקיים בלי ארנאני ואניאן כי כרוח ד' רוח קודש כי יהי גם כדת תורת משה לבדו, ומה לכן נכר לנגיעת ד' כדת קודש? — והארנאניאניאן, והגלי נתנת התזות אין לערבב בזה, הכי משני אשר לא ישו הרבנים בענין נתנית התרות יש לנו להפסיד בזה להסתין עליהם לעולם, בשפכות דמינו ונקט מיהו פלגא, דת הכשרות.

6) והביד הזה יעשו תקנות בשחיטות כאשר ישמעו דברי השיחטים ויבינו בדת תורתנו הכרטיה כל המהרה אחרים במהרה אחר השכינה, צדק וקרא לה, כאשר יגורו בן יקום ואין לשוחט רק ליקוד ראש למולם.

7) ובכן אכיל הרבנים אל מר כבודו, בדברו מדעיה אתה החילות לא אנכי היתי מושך את כבודו בענינינו, כי לנו אין הילוק איה רב יהי המתחיל אבל דיקא כפי אשר מעביו דיבד לוי יעין בתוך עירו אנכי שוכן מחויב לערבב את עצמו בדבר זה הרני אחינו במאמרו, יסדר טענותינו אלה לפני נאנו הדור ככל אשר השבתי לו בראשונה (בקהל מבושר פ' משפטים 6 No) ואשנה ואשלש, כי מיד אשר נדע כי הרבנים זיו ממקום לעשות מה טוב בענינינו עלינו להחרוש מלדבר סרה עוד, ומר כבודו ומנד עולמו בשעה אחת.

8) אבל! אבל! אבל! אם מר כבודו לכל הדבריו והפצרותינו ובקשתינו, אלינו לא ישמע, או או נדע כי אמונת אהבה גם בו אין לנו, ואשרינו כבר אסורה, אין לנו על מי להשען די יעזור לנו, ושפתנו אתנו, מי אדון לנו, הרי לנו בית דין צדק קבוע של כמה מאות שוחטים אשר אתם מעידים עליהם כי יראי השם הם ובי אמונה גם, אלה הם וישבים יהדיו רואים נראים, הוא הבורח דין של קול מבושר אשר לא ישא פנים וינעוהו לא יחון — (טענה רית עין רעה רוח גבוהה נפש חכה תלמודו של בלעם —) —

הוא הוא הבית דין צדק הדין לשם יהודו של עולם, הקול קול יעקב שואג ומבקש רפואה מידים

ידו עשו שולשו עמלק, ואין בן משא פנים יהי מי שיחיה —

9) כי אהנו מאמינים באמונה שלמה שיש ברא אחד הוא הבורא שוחטים והוא הוצר (כלי הרם) רבנים, אין דאחד מלאך ולא השני בלב, טיפות סרוחות אנשים חוטאים הםה יניחם יהיו אין בן זה לזה כי אם לעצמים כדסרחב וקורק עב —

10) נדפים בעניני החיבור הזה יוכל צדק וקול וזעקו ומאמר אין הום בסופו ונשלח אמו אל כל רב במדינה וחיון למדינה אשר נדעה, ואנו מאמינים באמינה שלימה, כי כל איש אחיו אשר יראה טענותינו אלה, ולכבו לא יפחד ורמים את השוחטים כאשר עד כה, כי הוא למטה משעלת ירבעם ואחאב ולמטה מכל הורני נפשות ישראל במדינת שפנינון בקהקלוע ער, ולמ, —

11) כי הורני נפש ישראל מדת עם זה, המה כפי אמונתם סברו כי הוישר אתם אבל אלה האכזרים, וידעים רבנים מכונים למרוד בו, וירבעם ואחאב אם האמו והחטיא, לכבודם עשו זאת, אבל בר אוריון כי ישפיל כבוד משרתי אל נגד דת תהיך למול עיני עמי הארץ, הן המה לא ידעו לחלק בין שוחט לרב, אבל ידעו ויבינו כי עובדי עבודת הקודש אנשים שפלים ונבנים הם ויבנו אחר זה גם אתה, והרי זה השפיל ורמס כבודו לרשעתו, והו מאמרם הכמיל השע ידע לוי רשע נגור הוא — ונחפך הוא למי שמרומם כבוד השוחט, ובוה גם כבודו יתרום, והרי זה צדק טוב לו צדק נגור הוא —

ידעים אנו כי הרבה יתנוי לשמצא, בדברי כאלה הדברים קשים, חרי הרבות, אבל מי הוא זה ידע צרות רבות כאלה כמנו עוד ויהר לשוננו? —

כי איך אוכל להתאפק בלשוני ואך אמצא גבול לשפת, אם לבי וכן לב השוחטים למאות יודעים כי כל אשר עד הנה הודעתי כטיסה מן המים הוא מהמונות ושפלת הדת אשר נעשה עם השוחטים במדינותנו?

12) מעור פ' . . . בספרו נ' . . . יבוא אלי שוב בדמעותיו עדי הנייה, אינו ידע מה לעשות בצרותיו הגדולים, כאשר, יש לו ראש הקהל בעירו אשר הוא דאקטאר רומא חולום, והני כאשר בא שמה להיות שוחט עוד אברך היה, לו בי ילדים רבים בן ובת, ומעת אשר הוא שם נולדו לו עוד ש' אוש בנות ויתבהלו הקהל מה לעשות באיש השוחט אשר יפדה ורבה על ישכמהם — ויען הראש אל תדאנו מאומה — בין כך ובין כך נתעברה אשתו עוד.

יהיו הים נמרא השוחט אל הראש ויאשר לו כי

בשנתנו צדק — (8)

17) וכן אנו יודעים שיש אחד גבו של נוסף מאן מכבד אשקליו קנה קלוענינו אשר אנו יודע ממש אפילו די תלכות טמכות בשינו, ויש לו ישכל אמוס וסחמט, אפילו אם ילחום במעט עשר שנים זה אחר זה לא יחזיק אותם, ותקן גורם אל רב ולקבל קבלתו קיבל עד אשר פגע בזה מסיילאדי משעק, אשר ישם לקראתם אם גם טעם יבקש איש קבלה האשמה והשמי מן לוי דתם האין מנדאסמטודין על ספק קבלה הדאסונה ואשמה האשלוש כי יש לו ישכל אמוס אשר במותו לא יחאמר עני ואמר יודע במעט שום דין תפלאו כי הוא יוכל לומר כל המשיש בפנים ואנו יודע מלה אשר דוכ —

ואתה אף לא נשחט בינונו אשר דוכה תלמודי המבים, ורואים ילכו עי גיה הבעלה יטלא מקומם —

ועתה יורה מא איש לומר כי הרב האין מנדאסמטודין מן קבלה לויש ישאש ידע נפשו ה תלכות ששומע — הלא היום ירמנו אותם וצדקים בן הוא —

18) וכן מתרעמים על הקים אשר כתב על שם בהמה בסניע, ישאש נא וצוטר ילכסו הם אודע לפס הכל כפירוי מדע אדבר דוקא על סניע, כי באמת יש גם שאר קהילות גדולות וישם בסניע אשר אסור ואסור לאכול דוקא בשר בהמה כס המזון יאמן שישמה נפשו והאנו מאמן אבל וישבע, לא ידע לוי בלום —

כן שפחה פה לאין מאיש אמת אינו מסופק בדבריו, וישר הו הרבה פעמים על השלאכטבריקע בסניע, כי ישם אינם בורקים את הסבין בין שחוטת לשרתה בלל ושוחטים עד בלי די עד הכוה —

ובסוף לקחים סמרטוטים רקים ועבים ועופרים בספק על הסמרטוט הזה והנה, טעלה ושרוד מולך ויביא עד אין קץ עד כי טוב הוא דאם טוב הוא, זאת רק הזה יודעים — ושטעתי שחשונה עשו אינו אוכל בשר בהמה ודיל

19) ילכם ולכבוד בוראם ולחטים מעטותם ומבקשים משעק לעבותה השוחט, ולאלה השוחטים המילים בעדים כבר הוסר לפס כי כשחשבו בשרוש עם והנהל נעשה ספק — ולא ירשיש צמותהם ודום מוסך הכל על השוחט ויבול וישמה, ולא ידע מאימה פה נעשה בבית המטבחים —

20) לוי חכמו ישפלוואת, איפה אפשר לומר בקהילות גדולות אשר בעיר היום הקהילה בת ישי בעיר היום כבר הודיעו ידועים בורקים, ובאשר הקהילה נלמה לארבע חלקים בדין בורקים במטבחים.

21) וכן להבין ולדעת מהו בהשוחט אשר לשוחט ואחר, אחר או בבין אחד לשוחט בדת, מיד ידעו מקצת דם בשחיטת איכה עיניה, ואי ידעו כי האכעללע כהמת לשכר השוחטים, אבל לא לבנות מן העל-שולחן ודעקראאין, ולי לקהילה אתם אם ירחשו בששום שוחט אחד לשול מכותם ויחייבו בשנה, ואם פתוח יורה אל הוא, כי אפילו האכעללע והשוחט עשה אשר שוחט אחד לא יוכל לצאת דיו חכמו בעיניהם רוב לחרוה לקהילה בן רב אין קץ וכן מאכל בשר סס טואו, — וקבל ורוב בדאשה גולים עמים עם האכעללע אשר ישלמו —

22) כי יתן לדרסו מהו לאסורנו משוחט — ישלנו נא הרבנים את עצמם הנה יש בעלי בתים שוחטם לאחדים עצות בטה ובטה, מני יצאו אלה לשפוק —

ישאלו נא הרבנים את עירם ומשום כמה נתצטוו עם לדין השוחט לא יעמדו בעל צד להם מקום קבלה — ואין גבול בטה וכל שוחט אחד לשוחט דהה —

23) אף גם זאת, האין אתם יודעים כי לכהם פ' בענין השוחטים עיכרים ששום על איסור יתור, כי אי אפשר להם בענין אחר? כי מה יעשה השוחט שמוא לשם הנייה, והגודעטעט בדינה הרבה ובאף ארץ עד לארץ עקק אל האג כי חלף עם השוחט אל הקאסטערי, לשוחט למען לא ישגף העדה, ואם לא יאבה השוחט ללכת פגע ושחט יהי לבת או ידקף מששירת, או תשלח לשוחט עופותי לשוחט אחר, ויחד פרנסו, עד כי ידמה ברעה, הוא אין דבר גדול הוא אשמע לקול הנודוסע, הוהתה איש בתלים — וכו' . . . ובמטה מקושות איד בניו השאכט הייל —

24) ובירק במקום אחד נדה וישוחט מששירתו יען לא הניח את בתו עם סאנען עם בן קצב או הראש הקהל? —

ובין כל צדות האלה ימתינו השוחטים עד הארץ נאניוציאן?

24 כי אם מעתה אשר ישמע לדברינו אלה נהרש ויטוב לו ואשר לא ישמע נקמה תנחם בו, היו לא בעבור כבודנו ולא כבודו לכבינו אבר לכבוד שמים לכבוד החולה הרעה הזאת מתוך ישראל -

וזו יצא ראשונה:

25 שמוע שמענו כי דרב הגאון סבעלע... הורש ה' כרבים אין שוחטין אלא בתלוש ולא במתכבד כלומר השוחט צריך להיות תלוש ורא דעפ'יטוף כי עבדתו או פסולת -

ואנו נשיב לו תשובה שלמה, כי שמענו וראינו עוד הרשה אחרת מאותו רב, והוא:

כי לפני רק חמשה או ששה שנים (כבר היה או לגאון) פסק להלכה, אשר אצבע "אגודל" לשער בו את הגף הנשבר בעוף הוא האצבע האמצעי - אנכי בעצמי ראיתי את מכתבו בזה.

אשרך דר, שפיראנו כצאתי חבר לך? וכאמת אפילו דאקטער שפירא לא יפסק בזאת ופי' ודע אם גם היום יודע הגאון איהו אגודל -

וזאת היא רק אנאכע - אם יכתש אותי אודיע סימנים, ודברים אחרים ממנו עוד יותר נאים מה

מעתה היפלא אם לא היה עוד כימינו שוחט טורוד הסעות על מיתת הרב? ומה נשיב אל אותו מיני אנשים אשר ישאלו לנו מאי אהי לן רבנן, הן בקהילותם לא יעשו דבר, לשוחט ובורק לא יעשו מאומה, תורה כמעט אין לומדים, על לימוד התורה ועל מלמדים אין משגיחים, בחורים יהיו כשמודענטען והמה בעצמם למאוראנטען ומה נשאר עוד ללמוד מהם?

26 ההנהגה עוד בואת והנשמע כמותו אשר פרעשבורגער בחור הגן מפרעשבורג יבוא עם כלל שלו חרם מפרעשבורג עד קרויזענבורג ועוד ישיילו בו ג' ימים בפעסט בנסיעתם? - ועוד מפרעשבורגער בחור יקרא עמו -

אולם מה לאומנתינו אינו מניע אנו מהרישים בכל לב, אין לנו עסק עמהם והיאך שיהי אבל מי יוכל נשוא עוד צרות רבות משונות זו מזו ועוד יאהב את רבו אשר יודע כי רק הוא יוכל להיות משיעו בער לו?

ידעתי רבים אמרים בלתי כפף הקיים צרות רבות בכל מרבנים לכן צועק צעקת חסד, ובכן אודיע נאטנה כי נהפוך הוא, מעולם לא עשה לי שום רב שום רעה, ואדרבה הכל וכולם כאחד אך טובות עשו לי - ואוכל לומר ברחב לב כי אשר בעבור זאת אנכי הוא עוד בזמן הזה האוחז רבנים יותר מכל בני הורהשוחטים אבל בחש לא אוכל את האמת הנוגע לכלל

השוחטות והפרסם למען תת לב -

27 הלא כימינו אלה באבערלאנד אף בין ארטהאדקסים רבים, אין די להם שוחט עם קליינע פאמיליע, כי אם אך את בחור יכתשו לשורב, ומרבים שוחטים אלו לאין מספר יום ויום יותר, והרב מסכים בטוב לב, כי הכחור יכתש שבר מיעט יען כי גם יש לו בלתי זאת הרבה הנכות מצדנות ופאבותהם בטובן ונשאר הרבה לשמר הרב - ועל כל אלה הדברים נמתין עד האגאנוואר ציאן ונסתום פינו מלדבר היו נגד כבוד הרבנים? לא, לא גדול הילול השם מכבוד הרב, החרש לא נוכל.

בחורים יתקבלו לשוחטים בעלי בתים אשר לסיון לא יעמרו לעולם יהי לשוחטים, הראש הקהל שורה ושולט אם כן לבו ישרו לו לבד בהשוחט אבל גם ריל ביטארו והקעב וכינו בננותיו ריל חסם נול ושור יעשה בס והרב מהריש ואינו ירא מעבירה והשוחטים ייראו מעבירה לכל יפגעו היו בכבוד הרב, ושתקי ויצפו אשר לא יבא הוא האגאנוואציאן אך יוכל לבקש כזאת?

28 אבל הפעם נגלה לבנו מפורש מה, (אשר הי' עד הנה כבר הלך עבר לו ולא נדבר ממנו, אבל על הבא נדבר) כל אשר יקרא דברינו אלה, ועוד יהי ידו חוסה על השייב שלו נגד דת תורה כנהוג יהי הוא גדול בתורה, יהי הוא נחשב לצדיק בדרך יהי הוא מי שיהי הרינו מזיכוס אותו למזית ומדות פשוט, לרשע, ואכזר ממש, לאינו מאמין בתורת משה ולכופר בתורה שבעים, וככה נתנה עמו כאשר עם לכבינו, כי על כבוד שמים אנו יותר חסים מעל כבודו כי למי עוד אבר אחד יהדות בו, לא יעשה עוד דברים מקולקלים וקלללים כאלה לעבור את ישראל!

29 ועד הנה היינו אט הוועקוס, ומתנגדנו בכרום ולותי שוחקים - אבל מעתה אם לא נוטב מעבינו ומעמדינו, בחשאי נעשה מה שנעשה, עד כי "פאוס" מרם מתנגדנו תלמו חלום, המה יעקו צעקה ואנחנו נהי הצדיקים המתרישים - לא עשינו דבר - והרו אנחנו מוכנים כיעקב אבינו להפלה ולמלחמה -

הוכפלו בזה בקשתנו שבעתים אל מורנו, ורבותינו כי ירחמו עלינו ומעתה אך בדם תלוי הדבר.

ובמה סלקין ובהא נחתין, כי נבקש גם מאת כבוד גאון להציע כל דברינו אלה לגאון דורינו ולעשות כל אשר ביכולתי כי תשוב האהבה משוחט אל הרב ומרוב אל השת, כי יתמכו זה את זה בעבודתם עבודת מורש כדת בראוי ומיושר והכל על מקומו יבא בשלום.

30 ואם כבודו לא יעשה זאת הנה אנחת את אר עליו ובירדו הנו עושים וכמדותה כר כל הטא

הפצע מעתה בעינינו אלה מהשוחטים ותמו על ראש ושבם של ה' בידו למחות ואלו מוחה דש ביה לעשות ואנו עומד.

וסרם אסים דברי והכירו אנקט מהרבנים אשר דברתי דסדר קשה עליהם כי ימחלו לו אם אם יצאתי הוקי מנהג, כי לא לבסודי ולא לעלבים אנכי ציפה זאת כי אם לתת הכשתות לבתי עד כאן רבתי ושובתי ויהי זה גם כיום חובבתי זאת בשמתי צדק ונשים בדרך טוב. (המשך יבא)

פאן דער וואכע

פיר אללע אבאנענטען ווישע שפחת פורים (סדרה קול יעקב) - אין דא סבדוקקערדי דעם שליוונער אין פעסט אונט מיט אביגעס מיטל אין סדר התפלה עדשיתען וועלבעס גאנץ ראפארט. פירט אהא אין לאנגען וואך חרם, אין אבינו מלכנו אנד וואכעס פעהלען זעהר פיעלע פסקים ונשאה לקיים בו ובעתה הרע מקרבך.

(אפאגרא) הש"ס התרב ר' לייב הוט דער זייט וועבען יאהרע אין אפאגרא און דא הוראה פערזאה, אונט נומעקער ענדגוטס דאוועלבעס אלס "מורה צדקו אקענעטירט ווארדען - מיט דען מיטל הרב מורנו רבי דעווער אומשטאנד אונט וואוארל פיר דא אקענעטירער אלס פיר דען אקענעטירטען דוהמריבענט, כמותם ורבו בישראל.

(כשרוע עסענענען) אין כל הורש תחת השמש הרב הג מפה ערווענטע אין זייער הרשה ביום ז' אדר ויזא אונזערע חכמים ויל אין אללע טעני הבריאה בעקאנט ווארען, און דארין דאס דא שטאפע פאן פאלאנען (עו עסענענען) דורך פעט. סע הערוים געבייטעט ווערדען קאנן אונט דייטליך ערוכטליך אין מס' שביעות פרקו משנה ז' - ורד ה'ש וכו' . . .

(שארואר) עם קאמט אין דא הייטיגען פער- העלניסע דער שוחטים נוס, ווען מאנן בערובטען קאנן דאס אין שארואר דא שוחטים אין איהרער געמיינדע ווערד נוס האבען דער בערובט לויטעט. ויזא אין רב מיט זינע שוחטים אונד דער פארשטאנד מיט זינע בעאטטען פערפאהרען ואלל מענע אונזערע ארטהאדאקס געמיינדע אלס מוס' סער דענען. - אלס הערר אדאלף קרויס זום - דרוק געוועהלט ווארדען נאחם ער דיעזע עהרעני שטעללע נר מיט דער בערונגונג, אן, דאס דא געד מינדע דאס געהאלט דעם ראבבינערס מיט 300 קראנען עהרענען ווירד וועלבעס און. ואפארט איינשטייג בעווללעגט ווארדען. -

וויא דערזעלבע דרוק אין סדריער אבערהויפט פיר זינע בעאטטען אונט בעינינו און דער אונט יענע, דאס הש"ס ר' משה קאמין פונדעט דיער 54 יאהרע צו יום פטירתו, אונד ר' מינן בראנדט שפעטער זייט 34 יאהרע דיער דעפיניטיון אנגעשטעלט אהם, ר' משה הערשענהרדער געבט פינעט דיער זייט 54 יאהרע אונד דאס איינער זינען פרעגן געהאלט, נאך דאס רעכט איינעם בשרען זיין שאנעס פאן דער קהילה.

פאר קורנעס אקענעטירטע דא איינען זייען זיחם, גלייך הארויף אבער מוסטען דך דא נאס - ין דעסען זינע שווערע אקענעטירט דער קהילה. סע אונזערערענען דא ווארען וואוארל דא געמיינדע אלס דא הורא קדישא אונד וואכעס פערזאה גלייך בערזיס, אהנץ יעזער אויפפאהרע דונט אהנץ יעדעס מיטטענען, בלאס פאן איינען קולען אונזערע, מיט ראסא אונד סראס, מיט ווארד זען אונד מיטטעל דען בערענענענען צו אונזערע שטיצען.

בעאגדערס האבען דיעזע וואספאללע סהער סימנים הערר לעא, שטינער גבאי ערקר, ר' שמעון זינער אונד ר' אברהם פנדאר גבאי דרוק אייבענאכט מענען זעלבע צו מוסטער דענען פיר דא אללע פיעלע וועלבע מוסטער בענגהסיגען. (שפחת פורים) איינע הסודיען - אונזארטען זינען אבזשירי דען אהנע נאמען אהם איינע קניסין - דיעס קאנן ר' רעד כול משרת, לשפחת פורים מענע יעדער זינען פאלגענדעס: אהר ד' ליעקב

Kis Angyalom אלתיאר עבדי יעקב Kis Angyalom בחר די כיעקב, אל תירא עבדי יעקב Kis Angyalom ויש לו יסוד בפסוק מי יקים יעקב כי פאן הוא. -

בריעה קאסטען

נור פיר אבאנענטען

אן מעהרערע (פאן העררמאנטשטארט אין קאם- מענדע נומטער איה) (אן מעהרערע יא! יעדענפאלס האבע אן ביה גראסע אויסזוכט אויף איינע האגע שטעללע לעוויב דענן מיט, ווערדען מינע ווארשען נוסעס רובטען מי לנגדול - ווען היו ניכט, יא מאן ווירד מוך היו נאך צום כי, פסטען פער, ורטהיילען, קאסטע און העכטענס דארט אים רבנים ציממער, - (אישבני - טשאנאלא) ניכט געזאגט זיסען זיא רוחני. (שארואר) צו שפעט. אן מעהרערע 25, אפער 30 קארטען צו דרוק קען אונד שיקקען בעלאהנט זך ניכט.

